

ת"פ 63803/11/15 - מדינת ישראל נגד מאיר אלבז

בית משפט השלום בכפר סבא
ת"פ 63803-11-15 מדינת ישראל נ' אלבז

בפני כבוד השופטת מרב גרינברג
בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד עידן סטולוב ועו"ד רחל אוליבה תמם המאשימה
נגד
מאיר אלבז
ע"י ב"כ עו"ד אורן שפקמן הנאשם

גזר דין

- 1) נאשם הורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בעבירות של אימים -לפי סעיף 192 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן: "החוק") ותקיפה סתם- לפי סעיף 379 לחוק.
2. כמפורט בכתב האישום המתוקן, ביום 29.12.14, הגיע הנאשם למשרדו של עו"ד רוני רחבי, המתלונן, המתמחה בתחום האזרחי ובין היתר בתחום ההוצאה לפועל וייצג לאחרונה זוכה בתיק הוצאה לפועל בתיק כנגד בתו של הנאשם. הנאשם פנה לפקידה במשרד וביקש שיסגור התיק כנגד בתו, שזו סירבה, דפק בחוזקה על שולחנה. בהמשך נכנס לחדרו של המתלונן, חבט על שולחנו, איים עליו שיהרגו אם לא יסגור התיק כנגד בתו ותקפו בכך שדחפו, אחז בידיו בצווארו וחנק אותו תוך שהוא ממשיך לאיים על חייו. משהוזעקה משטרה למקום, עזב את המתלונן ואיים שוב בפגיעה בו בכך שאמר לו שישב למשרד עם אקדח. כתוצרה ממעשיו נגרמה למתלונן אדמומיות בצווארו.
3. יצוין, כי תחילה כפר הנאשם במיוחס לו והתיק נקבע לשמיעת ראיות ובהמשך, תוקן כתב האישום והמאשימה הודיעה כי תעתור לעונש של מאסר בדרך של עבודות שירות. לאחר ששמעתי דברי הנאשם (עמ' 6 לפרו' מיום 23.11.16) מצאתי להפנותו לשירות המבחן לקבלת תסקיר.
4. ביום 18.5.17 התקבל תסקיר ונשמעו טיעוניהם לעונש של הצדדים. עוד התקבלה חוות דעת הממונה על עבודות השירות, לפיה עקב מצבו הרפואי של הנאשם, אינו כשיר לביצוע עבודות שירות.
5. תסקיר שירות מבחן

מתסקירו, עולה שהנאשם כבן 65, נשוי ואב לארבעה ילדים בגירים. בשנת 2000 נפצע בתאונת דרכים קשה

ועבר הליך שיקום ממושך. כיום, סובל ממחלות שונות וביניהן מחלות לב, בעיות בלחץ דם ותפקוד לקוי בידו. הנאשם נטול עבר פלילי, נטל אחריות על ביצוע העבירות והסביר את הרקע בתסכול ומצוקה שחש עקב השלכות תיק ההוצאה לפועל על בתו. הנאשם חש בושה וחרטה ושירות המבחן התרשם שמודע למידת הפגיעה במתלונן וכי בארוע ביקש למלא אחר תפקידו ההורי, אך התקשה לווסת רגשותיו ופעל מתוך שיקול דעת מוטעה. שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות המעשים מצד הנאשם נמוך והמליץ להסתפק בענישה צופה פני עתיד שתהווה ענישה מרתיעה ומצבת גבולות.

טיעוני הצדדים

6. ב"כ המאשימה, עו"ד רזדינר, עמדה על חומרת מעשיו של הנאשם, הדגישה עוצמת התקיפה ע"י חניקת המתלונן והאיומים הבוטים. עוד סבורה שיש לשקול לחומרא מיהות המתלונן שפעל תוך מילוי תפקידו והטראומה שנגרמה לו. המאשימה עתרה למתחם שנע בין מאסר על תנאי לשנת מאסר וביקשה למקם עונשו של הנאשם במרכז המתחם נוכח גילו ועברו הנקי. מאחר שהנאשם לא נמצא כשיר לריצוי עבודות שירות, עתרה למאסר קצר, מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

7. ב"כ הנאשם, עו"ד שפקמן, הפנה לנסיבותיו החיוביות של הנאשם, גילו המבוגר, חריגות הארוע בנוף חייו, וההמלצה החיובית של שירות המבחן. עוד הדגיש מצבו הרפואי הקשה (הוגשו מסמכים רפואיים-נ/1) וסבור, מבלי להקל ראש בטיב המעשה, שיש למקם עונשו של הנאשם בתחתית המתחם ולאמץ המלצת שירות המבחן.

8. הנאשם, בדברו האחרון, הביע צער וחרטה על מעשיו, הסביר שמאז ניתק הקשר המקצועי עם המתלונן וביקש להתחשב בו.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

9. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

מתחם העונש ההולם

10. הנאשם, במעשיו, פגע פגיעה ממשית בזכות המתלונן לביטחון אישי והגנה על שלומו הפיזי והנפשי. העובדה שנשוא התקיפה הינו עורך דין שביצע עבודתו נאמנה שעה שייצג אחר בהליכי הוצאה לפועל כנגד בתו של הנאשם, מוסיפה למעשי הנאשם מימד נוסף של חומרה. **"עורכי הדין הם חלק בלתי נפרד ממערכת המשפט ואינטרס הציבור, הוא כי יתאפשר להם לפעול ללא מורא וללא פחד כשהם משוחררים מחלצים חיצוניים. איומים ואלימות כלפי עורכי דין הם בגדר חציית קו אדום, שחברה החרדה לשלטון החוק אינה יכולה ואינה צריכה לעבור על כך לסדר היום. שומה על בית המשפט להגן על עורך הדין, אשר מוצא עצמו לעיתים "חשוף בצריח", ויש לגדוע אלימות וסחיטה המופנות כנגד עורכי דין עקב ביצוע עבודתם המשפטית, תוך הפגנת מסר של אפס סובלנות"** (ע"פ 728/13 עוידה ואח' נ' מדינת ישראל, 20.11.13). הנאשם הגיע במכוון למשרדו של עורך הדין, לא ביקש לשוחח איתו אלא מיד תקפו באלימות קשה ואיים עליו איומים בוטים. אכן מדובר בחציית קו אדום, שעה ש"כל חטאו" של עורך הדין היה שייצג זוכה בתיק הוצאה לפועל כנגד בתו של הנאשם.

מדיניות הענישה המקובלת בעבירות אלימות כלפי עורכי דין תוך כדי מילוי תפקידם

11. בחינת מדיניות הענישה בעבירות כלפי עורכי דין תוך כדי מילוי תפקיד, מלמדת על טווח רחב שנע בין מאסר על תנאי ועד שנת מאסר בפועל. בתי המשפט נותנים בגזר הדין משקל לרקע המעשה, ונסיבות הנאשם, האם עסקין בנאשם אלים או שמא מדובר בארוע יוצא דופן בחייו.

א. ברע"פ 3739/11 **חייט נ' מדינת ישראל** (מיום 27.5.11) נדחתה רשות ערעור של נאשם שנידון ל-7 חודשי מאסר בגין איום והטרדת עו"ד על רקע גביית חוב.

ב. ת"פ 41534-06-11 (פ"ת) **מדינת נ' אבירזיל** נידון נאשם שאיים איומים קשים כלפי בא כוחו של כונס נכסים שמונה לו מטעם בית משפט, ל-8 חודשי מאסר בפועל.

ג. ת"פ 58397-12-15 (כ"ס) **מדינת ישראל נ' בראנסי**, נדון נאשם בעבירות של תקיפה חמורה של אחר ואיומים כלפי בא כוחות בהליך גירושין למאסר בן 5 חודשים בדרך של עבודות שירות.

ד. ת"פ 66540-12-14 (פ"ת) **מדינת ישראל נ' יונטוב**, הושת על נאשם שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירת איומים והטחת משקפיו של עו"ד שייצג את בת זוגו לשעבר ל-30 ימי מאסר בדרך של עבודות שירות.

ה. ת"פ 25356-07-12 (פ"ת) **מדינת ישראל נ' תם** נגזרו על נאשם שאיים והשתולל במשרד עו"ד תחת כשהוא שתוי, מאסר בן 9 חודשים הכוללים הפעלת תנאי בן 6 חודשים).

ו. ת"פ 7670/08 (ת"א) **מדינת ישראל נ' עואמי**- נגזר על נאשם שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, באיומים כלפי עו"ד שייצג את אמו בהליכים בפני בית הדין הרבני, מאסר על תנאי.

ז. ת"פ 50318-06-13 (אילת) **מדינת ישראל נ' רייז**, נגזר על נאשם שאיים על עורך דינו, מאסר בן 14 חודשים (הכוללים הפעלת תנאי בן שנה).

ח. ת"פ 3784/09 (ת"א) **מדינת ישראל נ' חנני**, נידון נאשם שאיים עם אחרים איומים קשים על עורך דינו ולא היה כשיר לביצוע עבודות שירות, מאסר על תנאי.

ט. ת"פ 2132/07 (נצרת) **מדינת ישראל נ' דיב**, נגזרו על נאשם שאיים איומים קשים תוך שימוש בחפצים חדים ותקיפת עורך דינו, עבודות שירות למשך חודש.

12. **בהנתן נסיבות הארוע, הפגיעה המוחשית בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הרווחת, מצאתי לקבוע מתחם ענישה שנע בין מספר חודשי עבודות שירות ל-10 חודשי מאסר בפועל לצד מאסר על תנאי, פיצוי וקנס.**

13. הנאשם שלפניי בן 65, עברו נקי והסתבכות בתיק זה חריגה לאורח חייו וככל הנראה נבעה מדאגה ותסכול נוכח חשש שתוצאות תיק ההוצאה לפועל כנגדו, יפגעו בה ובעתידה.

14. הנאשם נטל אחריות על מעשיו והביע צער וחרטה, שירות המבחן התרשם מהנאשם באופן חיובי וסבור שניתן להסתפק בעניינו בענישה קלה בדמות מאסר על תנאי.

15. בהנתן כלל נתוני מעשיו הפסולים של הנאשם לצד נסיבותיו החיוביות, דומה שהעונש הראוי להשית עליו הינו מאסר קצר בדרך של עבודות שירות. דא עקא, הממונה על עבודות שירות לא מצא את הנאשם כשיר לביצוע העבודות מחמת מצבו הרפואי ואף יותר מכך, שירות המבחן לא מצא אותו, מטעמים דומים, כשיר לביצוע עבודות של"צ. על כן, מתעוררת הדילמה האם להשית על הנאשם סנקציה חמורה יותר בדמות מאסר בפועל ממש כעיתירת המאשימה או סנקציה מקלה יותר, הנותנת משקל יתר לנסיבותיו האישיות, בדמות מאסר על תנאי.

חריגה ממתחם העונש ההולם מחמת מצבו הרפואי של הנאשם

16. עיון באסופת המסמכים הרפואיים שהוגשה ע"י ההגנה (נ/1) מלמד על נאשם שנפצע קשה בתאונת דרכים, סובל ממחלת לב קשה ועבר ניתוח מעקפים. הנאשם מתקשה בהליכה, חלק מעורקיו חסומים וסתומים, גם לאחר הניתוח, והוא נוטל תרופות רבות. התרשמתי מדברי הנאשם, שלתרופות אלו השפעות גם על מצבו הנפשי והמנטלי, כשהוא נוטה להתפרצויות רגשיות ומגיב באופן לא פרופורציונלי במצבי משבר. ככל הנראה, שהיו לכך השפעות גם על התנהגותו במהלך האירועים נשוא כתב האישום.

17. התחשבות בפגיעת העונש בנאשם, לרבות גילו ומצבו הבריאותי, אפשרית בהתאם לסעיף 40א(1) לחוק, רק בתוך מתחם העונש ההולם. לעומתה, חריגה לקולה מהמתחם ההולם, תבוא, על דרך הכלל ולפי לשון החוק, מטעמי שיקום, במצבים שבהם מצא בית המשפט "כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי שישתקם" (סעיף 40ד' לחוק). עם זאת, הניסיון המצטבר בזמן שחלף מאז כניסתו לתוקף של תיקון מס' 113 והמציאות המזמנת לבית המשפט מקרים שהם לעיתים מורכבים מכל דמיון, מלמדים על מצבים נוספים או

נסיבות אישיות חריגות ומיוחדות, המצדיקים חריגה לקולה מהמתחם כדי למנוע עיוות דין.

18. בע"פ 5669/14 אורי לופוליאנסקי נ' מדינת ישראל (מיום 29.12.15) נדרש בית המשפט העליון למקרה דומה, שבו מצבו הבריאותי של הנאשם היה חריג ביותר, אך מתחם העונש ההולם חייב גזירת דינו של הנאשם לתקופה ממושכת של מאסר בפועל. בית המשפט (כב' השופט פוגלמן), בפסיקתו, קבע לצד חריג השיקום, חריג כללי המאפשר להטיל עונשים מחוץ למתחם הענישה, מטעמי צדק. **"קביעת חריג מסוג זה נגזרת מחובתו של בית המשפט לשמור על המידתיות בענישה, חובה שהיא פועל יוצא משהשפעת חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו על הוראות דיני העונשין...הנורמות המשפטיות בתחום המשפט הפלילי צריכות אפוא לשקף את האיזון החוקתי בין חירות הנאשם וכבודו מזה לבין אינטרס הציבור מזה"** (שם, פסקה 215 לפסק דינו של הש' פוגלמן). לתוך "פתח צר" זה, כלשונו, נופלים מקרים בהם ענישה מאחורי סורג ובריה עלולה לגרום לבריאותו של נאשם נזק בלתי הפיך ואפילו, חלילה, לקצר תוחלת חייו. בסופו של פסק דין אף קרא בית המשפט למחוקק לשקול שינוי חקיקתי בהקשר הנדון לצורך הסדרת הסוגיה על דרך תיקון החוק.

19. יוסף וייאמר, שהמחוקק אכן הרים את הכפפה, ותוך זמן קצר, הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק (תיקון מס' 128) (הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה) התשע"ו-2006, שבין היתר, מבקשת לתת מענה למקרים שבהם נסיבות אישיות מיוחדות מצדיקות חריגה לקולא ממתחם הענישה ההולם וביניהן, מצבו הרפואי של נאשם (ראו בהרחבה דברי הסבר להצ"ח הממשלה -1052 מיום 27.6.2016 ונוסח הצ"ח, לפיו יוסף חריג לסעיף 40יא, המאפשר לחרוג ממתחם הענישה ההולם, אם נמצא כי מתקיימת נסיבה מיוחדת וכדי למנוע עיוות דין, כשהחלופה הראשונה היא: "הפגיעה של העונש בנאשם עלולה להיות קשה במיוחד בשל מצבו הבריאותי החריג").

20. נחזור לעניינו של הנאשם - המסמכים הרפואיים שהוצגו לי אכן מלמדים על נאשם המצוי במצב בריאותי קשה, חולה במחלת לב פעילה וקשה, כשגם אחרי ניתוח מעקפים מורכב, נותרו חלק מעורקיו סתומים וחסומים. לאחר ששקלתי כלל השיקולים לקולא ולחומרא, מבלי להקשות במאומה מחומרת מעשי הנאשם, מצאתי שניתן לסטות בעניינו לקולא, נוכח מצבו הרפואי החריג ומטעמי צדק ולהסתפק בענישה צופה פני עתיד. הטלת עונש מחמיר מדי על נאשם אך משום שמצבו הרפואי אינו מאפשר לו לבצע עונשים קלים והולמים יותר, פוגעת בנאשם יתר על המידה ועלולה אף לגרום נזק קשה לבריאותו.

21. כך או אחרת, אינני סבורה שמדובר בסטייה חריגה לקולא, משהמאשימה עתרה למתחם ענישה המתחיל במאסר על תנאי ועתירתה הייתה ונותרה, למאסר קצר, אם כי לא בדרך של עבודות שירות.

22. **אשר על כן, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:**

א. 6 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתקופה של 3 שנים מהיום עבירת

אלימות מסוג פשע.

ב. 3 חודשי מאסר אולם הנאשם לא יישא בעונש זה אלא אם יעבור בתקופה של 3 שנים מהיום עבירת אלימות מסוג עוון.

ג. קנס בסך 750 ש"ח או 10 ימי מאסר תמורתו.

ד. פיצוי למתלונן בסך 4,000 ₪ שישולם ב-8 תשלומים שווים ורצופים, החל מיום 1.8.17.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בלוד תוך 45 יום.

ניתן היום, ד' תמוז תשע"ז, 28 יוני 2017, במעמד הצדדים.